

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้บริหารคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านบุคลากร

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร และขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

2.1 บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ และครูผู้ดูแลเด็ก และครูผู้ดูแลเด็ก มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ

2.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ที่มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจในด้านงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาของเด็ก ด้านบุคลากรควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมและสร้างตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลเข้ามาปรับปรุงสภาพแวดล้อม และเครื่องมือต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนด้านการประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเครื่องมือที่มีคุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็ก โดยเน้นส่งเสริมให้การมีแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยยึดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 ด้าน ที่ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2553 เพื่อใช้ในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพ และอีกประการหนึ่งการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นงานที่องค์กรบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมเท่านั้นจึงจะได้รับการถ่ายโอนมา ดังนั้นการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ กมิษฐ์เดช จีวน้อย (2550 : 37) ชาตรี น้อยหอม (2550 : 76-81) ทองกร จิตสิงห์ (2550 : 74-83) อติศา เสนแก้ว (2550 : 81) ปรีศณี เจริญใจ (2551 : 84-85) เปี่ยมพร ตั้งตระกูลไพศาล (2551 : 69-80), สรวาฐ สังกะเพศ (2551 : 83) อรพรรณ รัตนวงศ์ (2551 : 78-95) มัลลนา หริกจันทร์ (2552 : 70-77) และโสธรา จิตรฉาย (2555 : 89) สรุปได้ว่า ความคิดเห็น

ของบุคลากรต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

จากการสรุปผลสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาอภิปรายผล โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารท้องถิ่นมีการจัดตั้งงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้การใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กเล็กมีความต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาของดารณี นิลน้อย (2550 : 65-68) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) และโสธรา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้สรุปว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้ดูแลเด็กเล็ก มีการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ระหว่างคณะกรรมการคณะกรรมการบริหาร มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการศูนย์ และผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริการศูนย์ ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แก่ผู้ดูแลเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปฏิบัติงานร่วมกันของประธานศูนย์ฯ ผู้ดูแลเด็ก และข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก จำนวนผู้ดูแลเด็ก มีความเพียงพอกับจำนวนเด็ก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของศรารุท สังกะเทศ (2551 : 83) อติศา เสนแก้ว (2550 : 81) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) และถวิล สารใจ (2553 : 58-65) ได้สรุปว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการพัฒนาอาคารสถานที่ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งมีขนาด

เหมาะสม ไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจเสี่ยงต่ออันตรายเพื่อป้องกันอุบัติเหตุต่างๆที่อาจเกิดขึ้นแก่ตัวเด็ก มีการจัดสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวอาคารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย และการจัดมุมกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ให้เด็กมีพัฒนาการพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างน้อย 4 มุม สอดคล้องกับการศึกษาของธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) และถวิล สารใจ (2553 : 58-65) ได้สรุปว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการจัดโภชนาการมีความเหมาะสมส่งเสริมให้เด็กได้รับสารอาหารครบทั้ง 5 หมู่ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน มีความสม่ำเสมอ เช่น การตรวจสุขภาพ การแปรงฟัน เป็นต้น และการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านร่างกายการเจริญเติบโตตามวัยและสร้างสุขนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก มีความเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับการศึกษาของอุดมลักษณ์ คำลือ (2553 : 55 – 58) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) และถวิล สารใจ (2553 : 58-65) ได้สรุปผลการดำเนินงานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงกิจกรรมต่างๆภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการจัดกิจกรรมให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนช่วยอาสาหรือพัฒนา (เช่น เข้าช่วยทำอาหาร ช่วยเล่านิทาน ช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สอดคล้องกับการศึกษาของธมนวรรณ ผลินยศ (2553 : 61) วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : 52-74) และเขมิกา นุ่มพุ่ม (2553 : 79) สรุปได้ว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เช่น เข้าช่วยทำอาหาร ช่วยเล่านิทานช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความเข้าใจในนโยบายการ

บริหารงานที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของเด็กอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โสธดา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้กล่าวศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะเอื้อต่อการพัฒนางาน พัฒนาการเด็ก ให้ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

2. บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานขาดการประสานกับ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งมีหน้าที่ต่างกัน คือ ครูผู้ดูแลเด็กมีหน้าที่ในการนำนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติ โดยเฉพาะทำหน้าที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กซึ่งจะรู้ถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในศูนย์ฯ ส่วนคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการแต่งตั้งจากทุกภาคส่วนซึ่งมีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบทำให้ไม่ค่อยได้เข้าร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ขาดการประสานงานหรือร่วมมือการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานในบางประเด็นขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารที่มีสถานภาพต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยเม็กแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับดารณี นิลน้อย (2550 : 65-68) ชมนวรรณ พลินยศ (2553 : 61) วรชิต ชิมเกตู (2554 : 66) และอุดม ลักษณ์ คำลือ (2553 : 55 - 58) ได้สรุปว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันเห็นว่ามีสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งจะมีรูปแบบการดำเนินงานที่ไม่แตกต่างจากศูนย์อื่น โดยยึดรูปแบบการบริหารที่ทางหน่วยงานกำหนดมา เพื่อให้ประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะต้องให้การอุดหนุนด้านงบประมาณ และบุคลากรที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของชมนวรรณ พลินยศ (2553 : 61)

อุดมลักษณ์ คำลือ (2553 : 55 – 58) และถวิล สารใจ (2553 : 58-65) สรุปได้ว่าบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ที่มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจในด้านงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาของเด็ก ด้านบุคลากรควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมและสร้างตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลเข้ามาปรับปรุงสภาพแวดล้อม และเครื่องมือต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้านการประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเครื่องมือที่มีคุณภาพ ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมประชุมรับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็ก โดยเน้นส่งเสริมให้การมีแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จรรยาบรรณหลัก (2551 : 79 – 85) ได้สรุปการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการผู้ปกครอง มีการวางแผนดำเนินการสรรหาบุคลากรเข้าทำงานและการงบประมาณสำหรับแนวทางในการพัฒนาบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ด้านการดำเนินการ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ดึงภาคประชาชน ทีมผู้บริหาร และองค์กรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการดำเนินการคลองตัว ลับไว ด้านบุคลากร ส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กให้ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขา การศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึง ด้านอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) ควรมีความเหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยควบคู่กับสื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน และด้านอาคารสถานที่ ควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสร้างโรงอาหารและที่แปรงฟันสำหรับเด็ก และการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์เพราะหากการดำเนินงานสะดุดจะกระทบความเป็นอยู่ของเด็กได้ และ โสรดา จิตรฉาย (2555 : 89) ได้ว่า

ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
สรูปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในการส่งเสริม
สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพใน
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน และควรมีการนิเทศ
ติดตามการสอนครูผู้ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนา
เด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะเอื้อต่อการพัฒนางาน พัฒนาเด็ก ให้ไปสู่
เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษากิจการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคิดเห็นด้านอาคาร
สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.42) เกี่ยวกับการจัด
ให้มีพื้นที่เล่นกลางแจ้ง โดยมีเครื่องเล่นสนามที่มีความปลอดภัยและเพียงพอกับจำนวนเด็กมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ซ่อมแซม
ทาสีโดยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องเล่นต่าง ๆ เพื่อให้มีความปลอดภัยเหมาะสมกับเด็ก
นอกจากนี้จะต้องมีการจัดสรรค่านงบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องเล่นให้มีความเพียงพอกับ
จำนวนเด็กที่มีจำนวนมากขึ้นทุกปี

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้มีการส่งเสริม
สนับสนุนงบประมาณด้านการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของเครือข่ายการพัฒนาเด็ก
ปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26) ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิด โอกาส
และส่งเสริมให้ชุมชน ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กมีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณสำหรับการบริหารงาน การระดมทุนจากชุมชน
หรือห้างร้าน ธุรกิจต่าง ๆ เพื่อนำงบประมาณมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเครือข่าย
พัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ในเขตอำเภอ ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลการดำเนินงานระดับปฐมวัยในสถานศึกษาว่า มีความแตกต่างจากการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือไม่อย่างไร

2.2 ควรจะมีการทำวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่อง การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรจะมีการทำวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY